

Pɔl e lel ek'awɲ Efes eyɲ

Ów ek'it eke wɛl k'uw any

Eke Pɔl anɲ sobel em Rom a, ni nɔn lel na eke li k'atr kretienel ek'anɲ Azi a sos es. Tisik anake b'oc lel a im ɔɲ Sinyamel a; ow ikɲ anym eɲɲ Efes e Nyamel a eke Pɔl anɲ em yegm agɲ low toɲ akpo nyahan a. Efes ec'eb a anake el Azi wus af e seb a e lɔɲɲ any a.

Pɔl awɲ el lel am dad el Nyam e low a eke bebɲ ew es a e low, “eke li k'as ob feɲ ek'anɲ afr lele wus ab a luku es ew nyam coco eke el Krist ab em” (1.10). Nyam, in ec'erur ab em, b'ikɲ anym ɔny okr ey af in ab (2.1-10). Sica ow e jam, li b'ɔny l'okr ey af ey ɔfr; li bubm sifn e lakp a eke cec Jwifel lele agɲ ek'elm Jwifel ab ab es, yec'etɲ ke -l'okr af -l'el sos meɲɲ nyam (2.11-22). Sos meɲɲ ikɲ a el in e Nyamel a, etɲ ow ec'af okr ab em, ow b'ow yegm abɲ abɲ a feɲ Nyam e low a eke bebɲ ew es a e sɛwr a (3.9-13).

Afr okr na e low b'ey ɔkm Nyamel em: Nyam nuɲ igɲ esel a el agɲ eɲ eɲ, gbeko eɲɲ eɲɲ ɔny in ec'abu elum eke k'is ke ɔɲ Nyamel am agb, etɲ wɛl ɔtu eke ki kok low na, eke Nyam nuɲ igɲ esel a ce eɲɲ eb okr afr Krist ab. Akɲ em ec'eb ir em yeji, Krist ab ec'af okr lele agɲ likpr ab ab ec'a, it eke k'el low nawre, wɛl ám ekn: ɔyow lele el ecel ab ec'araɲɲ, ey lel el esel ab ec'araɲɲ, madu lele el ec'es ew esel ab ec'araɲɲ.

Pɔl ot ów nyahan am ok ɔkm elum ey abu s'iri afr okr a e low:

- 1) sos meɲɲ ec'a: Krist el nuɲ etɲ Nyamel el sos meɲɲ.
- 2) êl ec'a: Krist el lɔy em e lebn.
- 3) mebi ec'a: Krist el Nyamel ec'igɲ.

Esɲɲ

1 ¹ Em Pɔl, Jesu Krist ec'erm es anke Nyam erur, m'am awɲ Nyam ec'agɲ lala ek'anɲ Efes baɲɲ,[†] ke b'us Jesu Krist jam neny nyam em a, lel na. ² Ke Nyam ey Es lel ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ab éɲɲ ɔny ɔwrɔ ke ɔɲ ɔny erm es ey.

[†] 1.1 Efes eyɲ e silel esig beb em a, wɛl éɲnm odad na ek'el: *ek'anɲ Efes baɲɲ*. Êkn Ob Kok 18.19-21.

Nyam b'ɔŋ ey in ec'ów amamn feŋ Krist em

³Si kɔ́klmn Nyam eke el ey Es Kɔ́tɔ́kɔ Jesu Krist ec'Es a! N'ɔŋ ey Abŋ Lala ec'ɔwɔ feŋ eke anŋ afr a, ey lele Krist ab ec'af okr ab em. ⁴Gbuŋ ke wɛl kok wus a, Nyam ecr Krist em sɔsum ot ey s'el in eci, yec'etŋ ke s'él lala ke si k'ítam em kaka in ec'any af. Nyam erur ey etŋ l'ikŋ anym li bɛbm ⁵eke li b'ow l'ecr Jesu Krist em l'eb ey ese in ec'ey af. In ec'erm mamn ab em l'erur low na, ⁶yec'etŋ ke si kɔ́klm Nyam, in ec'anygbel ec'ów amamn e sagb a eci. Ów amamn feŋ, in ec'Iy e l'erur ab em li b'ecr n'ɔŋ ey. ⁷S'ann Krist em etŋ in e mebl ab em li sɔg ey, [†]l'oc ey e sikpl a l'ap ey; etŋ ow elu Nyam ec'erm mamn ligbel a eke ɔny a e low ɔkm. ⁸Eɛ, Nyam ɔny ey erm mamn afɔn es. N'ɔŋ ey sewr feŋ lele low any uw ab. ⁹N'ɔŋ ey s'uw in e low a eke lɔl es ab any, low a eke in ec'erm mamn ab em, l'ikŋ anym li bɛbm l'ew es eke li k'ecr Krist em li kok a. ¹⁰Low ikŋ a eke Nyam ki kok uwar legŋ a eke li sɔsum l'ew es ab em a, el ke l'ás ob feŋ ek'anŋ afr lele wus ab a luku es ew nyam coco eke el Krist ab em.

¹¹Etŋ ey eci Krist ab ec'af okr em a, Nyam ɔŋ ey aja a eke k'ebm ey, [†]ke l'ikŋ anym li bɛbm ow e low l'ew es a. Li kok low na feŋ anke l'egŋ l'eb etŋ l'erur, ¹²yec'etŋ ke ey e s'el agŋ krekrɛ ek'oc el ec'ɔmn elu Krist em a, si kɔ́klm Nyam, in ec'anygbel a eci! ¹³ɔny yeji, anŋn Krist em anke irir odad tasi a ek'el Amani Mamn a eke bi sɔg ɔny a. Eke ocr ɔny ec'erm a ɔŋn Krist a sɔsiem, Nyam ew ɔny meny ewr nyam af. [†]Meny ewr a, ow ow el Abŋ Lala a eke l'ewar eke li b'ow n'ɔŋ ey a. ¹⁴Abŋ Lala na, el aja a eke si b'ow s'etŋ Nyam ec'abu em a eci krekrɛ. Etŋ li bi yegm ey tasi eke si b'ow s'etŋ aja na legŋ a eke Nyam b'ow sɔg ey low ŋuŋ feŋ em a. Ow sɔsiem si kɔ́klmn Nyam, in ec'anygbel a eci!

Pɔl am ŋɔŋn Nyam Efes e nawre ub esel a eci

¹⁵Ow sɔsiem, legŋ a etŋ eke m'iri wɛl dad eke ɔny ɔnyɔn ɔmn Es Kɔ́tɔ́kɔ Jesu em etŋ ɔny b'erurir agŋ a ek'in el Nyam ec'agŋ lala a, ¹⁶m'ɔpim eke mi k'elu Nyam bia segŋ feŋ ɔny eci em e Nyam ŋɔŋn feŋ em. ¹⁷M'am ibrm ek'ey Es Kɔ́tɔ́kɔ Jesu Krist e Nyam a, anygbel ec'Es a k'ɔŋ ɔny sewr, ke l'élu sos ɔkm li yegm ɔny, yec'etŋ ke úwr ir any tasi. ¹⁸M'am ibrm'n eke li k'ekan ɔny ec'erm em e tutr ab es, yec'etŋ ke úwr low ɔmn a eke n'ɔŋ ɔny legŋ a eke l'esŋ ɔny a, ke úwr in ec'aja ec'ob ɔny ligbel sɔbɔ a eke l'ew es agŋ lala a ec'ab any. ¹⁹Etŋ ɔny b'ow uwr lec liplemu a eke Nyam elu ɔkm ey eke si b'ub'r nawre ec'a. In ec'abusu a lel in e lec ab ab, ²⁰l'elu ow e low

[†] 1.7 in e mebl ab em: Krist uw etŋ in e luw a anŋ ese egb waw af. [†] 1.11 aja a eke k'ebm ey: ow otar es ewar e wus a eke wɛl cec Israel ec'ey, ke el em a egŋ egŋ etŋ in e wus ikpr a. Ékn Joswe 13-19. Wel ɔtu eke itŋn ejec'em dad ese: s'el in ec'ob eke ebm'n. [†] 1.13 meny ewr nyam: meny ewr eke wɛl b'ew ob af a, bi yegm eke ob a el egŋ a eke ewr'r meny a eci.

ɔkm Krist em, lɛgɛ eke l'igbm ow luw em, ke n'ɔŋ ow ow sig'r es lidr abu af afr a.† 21 Yogh, Krist anɛ es ew fɛɛ, abusu fɛɛ, lec fɛɛ, es akm fɛɛ lele nin ejeci fɛɛ eke wel ɔtu eke k'esɛ a e nuɛ af. Tasi, n'anɛ ob fɛɛ ek'anɛ a e nuɛ af,† etɛ ow elm yefɛnɛna e lɛgɛ na em cɛ, kɔ lɛgɛ eke b'ow ow ab em yeji. 22 Eɛ, Nyam oc mob mob a pupukpaɛ ew es Krist ec'akr ew a,† etɛ l'ew ow eɛ Nyamel nimum eci nuɛ af, 23 etɛ Nyamel el Krist eci sos megl a. In em wel b'ekn Krist nimum, etɛ Krist, in iy afr lele wus ab nimum.†

Sel eke s'ɛɛn Krist em a el bibm

2 1 Lɛgɛ ek'ec ab em, uwr ɔny ec'ow ɔbr lel ɔny e sikpl ab ab sɔsiem. 2 ɔny iir eb eɛ e lele eke wus ec'agɛ b'ir eb ab af; elumn sabusu eɛɛ ec'es ew es a ek'in ec'es ew anɛ lef em a. Es ew es a, in l'el low ɛɛ ec'abɛ a eke caca em a am kok juma agɛ a ek'ɛluam Nyam ab em a. 3 Lɛgɛ ab em, ey yeji s'anɛ eɛ agɛ amua af, ow a eke s'am ir eb eɛ e lele ek'ey ec'ow aw eɛɛ b'ɔɛɛ ey ab af a. S'elumn ey ec'ow aw eɛɛ a lele ey e sow tutr eɛɛ ab ab. Etɛ ey ec'el lele tasi a eke s'anɛ a sɔsiem, s'it eke Nyam eci jej ok a k'ɔɛ ey s'abur es eɛ agɛ likpr ab af.

4 Gbɛkɔ Nyam eci ɔɛɛ ikɛ a agb ɔɛɛ etɛ in ec'erur eke n'ɔny ey ec'a ɔnym any ɔkɛnɛ; 5 na sɔsiem anake ey eke s'anɛ eɛ agɛ ek'uw abɛ em ey ec'ow eɛɛ a sɔsiem a, n'ɔny ey s'anɛ owr Krist ab a. Eɛ, Nyam e ɔɛɛ ikɛ a anake ɔɛɛ ey a. 6 Jesu Krist ab ec'af okr ab em Nyam igbm ey luw em, etɛ Krist ab cɛ n'ɔny ey si sig es afr. 7 Nyam elu in ec'erm mamn eke n'ɔny ey a ɔkm Jesu Krist em, yec'etɛ ke li yɛgm ey seɛɛ fɛɛ in e ɔɛɛ ikɛ ligbel ab em eci gbɛɛɛ eke l'ij a. 8 Tasi em a, in eci ɔɛɛ ikɛ ab em anake li ɔɛɛ ɔny a, anke ɔny ubr nawrɛ. Ow elm ɔny em ow anm owm, kɔ Nyam in obi eci bibm eke ɔny ɔny. 9 Sel eɛɛ na, eɛɛ in ɔny ec'ow kok em; ow sɔsiem a eɛɛ kaka k'ɛw sos. 10 Tasi em a, Jesu Krist ab ec'af okr em anake Nyam kok ey a. Li kok ey yec'etɛ ke s'ir eb ow amamn kok em. Etɛ ow amamn amua, Nyam ikɛ anym bebɛ ew es eke si ki kok.

Krist eci luw a ɔny Jwifel lel agɛ ek'elm Jwifel ab ab okr af

11 ɔny uwr any eke Jwifel el agɛ eke wel ubr likr es, ke b'erur eɛɛ el sosi "agɛ ek'ubr likr es". ɔny ek'elmn Jwifel mew em etɛ a, wel ubrm ɔny likr es etɛ ow b'ɔɛ -li b'ɛɛɛ ɔny "agɛ ek'ubrm likr es." Ow sɔsiem, ɔny ɔkan lɛgɛ ab em ec'ob eke eel a: 12 ɔny eel agɛ ek'uwm Krist any, agɛ eke wel awlm Nyam ec'agɛ ab em, ke anm sinn a fɛɛ eke Nyam ewar a e low em, ɔnym low ɔmn kaka, ke uwm Nyam any el ec'eb ir em wus af aɛa.

† 1.20 Bɛɛmn Selu 110.1. † 1.21 Bɛɛmn Kolɔs 1.16; 2.15 lele 1 Korɛnt 15.24 ab. Ob fɛɛ ek'anɛ a: Filip 2.6-11. † 1.22 Bɛɛmn Selu 8.7. † 1.23 etɛ Krist, in iy afr lele wus ab nimum: odad na Grɛk em a wel ɔtu eke k'itɛɛ ejec'em dad eɛ: etɛ Krist, Nyam iy'r em nimum nimum (bɛɛmn Kolɔs 1.19 ab)

¹³Gbəkɔ sica, Krist ab ec'af okr ab em, ɔny eke ləgñ ab em kpabr es a, ləgñ na em a, Krist eci mebl a ɔñ ɔny okar af. ¹⁴Ɛɛ, in l'el ey ec'erm es ey. Li kok Jwifel lel agñ ek'elm Jwifel ab ab el agñ nyam coco. Li bubm sifn e lakp a† eke cec el ab es, in eci sos megl a eke li wawr egb olikn af ab em. ¹⁵N'ɔny Mois ec'ol a ec'es ew a lel ow ec'ow kpɛti kpɛti ab ab l'owr es. Ɛtñ Jwifel lel agñ ek'elm Jwifel ab ab, li kok wəl el agñ nyam coco ek'okr af in ab, ɛtñ ebɛn a ow el erm es ey. ¹⁶In ec'olikh af e luw ab em, n'ɔny Jwifel lel agñ ek'elm Jwifel ab ab l'okr af el sos megl nyam coco ɛtñ n'ɔny l'okr wəl em Nyam ab, ɛtñ ebɛn a l'ibi ifanin. ¹⁷Ow am yegm eke Krist, erm es ey ec'Amani Mamn e kokoba l'ow l'ɔb l'ok ɔny ek'elm Jwifel ke kpabr es Nyam e lís a, lele Jwifel eke titm Nyam ab ab.† ¹⁸Tasi em a, Krist em anake si k'ecr ey fəñ, Jwifel lel agñ ek'elm Jwifel ab ab, ke s'ɔtu si titm Nyam ey Ɛs, Abñ Lala nyam a cɛ ec'abu elum em.

¹⁹Ow sosiem a, ɔny ek'elmn Jwifel a, elmn etu agñ ij oglog gbɛñ ec'agñ. Kɔ ɔny anññ Nyam ec'agñ lala ab em, ɔnyñ ow a fəñ ec'abusu ɛtñ eel Nyam e bosu ab em ec'agñ. ²⁰Sica ɔny eel êl a ek'in eci misigrer a el Krist ec'erm esel a lele **kokoba** ɔb esel ab ab a. Ɛtñ **loy** em eci lebñ tasi a, el Jesu Krist in obi. ²¹Krist ab ec'af okr em anake êl a eci mebn a fəñ b'okr af inym es kikri a. Ɛtñ in cɛ li b'ɔñ êl a agb el Nyamel lala eke Ɛs Kɔtɔkɔ oc ew saw. ²²Eke okar af Krist ab a sosiem anake ɔny yeji anññ êl a eke wəl us ab em a. Ɛtñ agñ likpr a fəñ ab, okar af eel êl eke Nyam ecr in ec'Abñ ab em ir em.

Pɔl am ɔb low e ləl es Krist em a ec'amani

3 ¹Em Pɔl, m'el Jesu Krist e sobel em ɛs, ɔny ek'elmn Jwifel a sosiem eci. ²ɔny, m'ɔny ɔmn eke irir juma eke Nyam, in ec'erm mamn ab em abul'm eke mi ki kok ɔny ec'a e low. ³L'elu low a eke ləl es a ɔkm m'ekn, low a eke mi nɔn ow e low tɛl cɛ afr em a. ⁴Em e lel a ec'awl em, b'ow ekan elel eke m'uw Krist e lís e low eke ləl es ab any a. ⁵Low ikñ a, ləgñ ek'ec ab em a, Nyam elum'n ɔkm yegam ey lagñel. Kɔ yefenyina em a, l'ecr in ec'Abñ ab em l'elu ow ɔkm, li yegm in ec'erm esel a lele **kokoba** ɔb esel lala ab ab eke li sɔsum l'ot l'ok saw a. ⁶Kin low a eke ləl es a: agñ a eke elm Jwifel ke okr af Jesu Krist ab Amani Mamn ab em a, b'ow eññ aja nyam a cɛ ɛsɛ Jwifel ab af. -Li b'ow -l'el sos megl nyam ec'agñ, ɛtñ low a eke Nyam ewar ew es a -li b'ow -n'anñ em.

⁷Nyam, in ec'erm mamn ab em, ɔñ'm abusu eke mi k'el Amani Mamn na e juma kok ɛs, in e lɛc a ec'abu elum em. ⁸Em, m'el nawrɛ ub esel ab em ec'egñ saka sakali. Gbəkɔ m'eññ bibm na eke mi k'ɔb Krist ec'ob

† **2.14 sifn e lakp a:** k'aw ke ow él brik em lakp a eke Jerusalem eci Nyamel ab em bi cec usu a ek'agñ ek'elm Jwifel itm eke k'ok em, ke el Jwifel ɔny eci usu a. † **2.17 Bèbmn** Esayi 57.19.

ony a ek'onym nunj a ec'amani, m'ok agη a ek'elm Jwifel a. ⁹Tasi em a, god'etj, Nyam eke el mob mob fej eci kok es a, lol low a eke li bebm l'ew es ab es in em. Etj elel eke Nyam b'ow kokr low na eke lol es a e low iy neny a, m'eyη bibm eke mi ki yegm kpata. ¹⁰Ow b'ow oj etj Nyam b'ow ecr Nyamel a eke l'esz ab em, n'zj mob a fej ek'anj afr ke ony es ew lel abusu ony ab a' u w in e sewr ab any. Nunj em ony na Nyam b'elu'l okm sakunda eyη eyη em, ¹¹low a eke l'ikj anym li bebm l'ew es god'etj a sosisem eci. Low ikj na, l'ecr ey Es Kwtok Jesu Krist em, li kok ow iy neny. ¹²Ey eke s'okr af Krist ab ke s'ub'r nawre a, sica abusu eru ey es eke si k'owl abu s'im Nyam ec'any af omn em. ¹³Na sosisem anake m'am ηjη ony ek'em e gbre e m'am eyη m'eb ony sosisem a, k'owrm ony sos es a. Tasi em a, ow b'ow el ony ec'anygbenj ligbel.

Krist ec'erur a

¹⁴Ow sosisem m'am ok owrōkp wus Nyam ey Es ec'any af, ¹⁵in em eke bosu fej ek'anj afr lele wus ab anj a. ¹⁶M'am ηjη'n ek'in ec'anygbel e gbreygbi eke l'ij ab em, li k'ecr in ec'Abj ab em n'zj ony lec inymn es kikri ony ec'erm ab em. ¹⁷Ke Krist ír ony ec'erm ab em ony ec'omn a sosisem, yec'etj ke okr min erur em, ke ony nimum a sigr es erur ab em. ¹⁸Etj b'ow onyn abusu, ony lele Nyam ec'agj lala a fej ab, írir mawl em tasi Krist ec'erur a ec'es ar, wofu, sigb lel ow e sibn ab ab. ¹⁹Ee, m'am erur eke k'uw Krist ec'erur ab any, eke l'agb l'akm low fej ek'egj otu eke k'uw any a yeji, yec'etj ke eyjan Nyam ec'owr anj a, ke l'ír ony em nimum.

²⁰Nyam e lec a am kok juma ey em etj eke si b'ibrm'n low a, l'otu eke li ki kok ow afj es! In e lec a agb akm yec'a e s'otu eke si ki tutr a. ²¹Anygbel él in eci, in e Nyamel ab em lele Jesu Krist em ab akpo akpo fej lele segj fej ab! Amen.

Krist em ec'af okr

4 ¹Em eke m'el sobel em es Es Kwtok sosisem a, kin yec'eke m'am ok ony merm sabu af mi dad ony: ony eke Nyam esj ony a, onyn es an ek'ot ony ec'esj ab es. ²Segj fej isr es, èel frōr, onyan sos es low em, eyη eyη eyη ec'elel eke anj a ebr erur em. ³Atar sos es ucyr af okr a eke Abj Lala b'oj ony a onyn es, erm es ey a eke b'onj okr ony af ony wfr em a; ⁴anjke Nyam kok sos megl nyam, n'oj ony Abj Lala nyam, etj low omn nyam em ce l'esj ony. ⁵Etj onyn Es Kwtok nyam, omn nyam lele mij ok nunj nyam ab, ⁶Nyam nyam ce eke el agj fej ec'Es eke ew fej es, bi kok low fej agj fej em, ke ir agj fej em a.

⁷Gbeko ey em ec'eyηni nyam nyam eyη in ec'ob ap ek'it a, ob ap ab em eci yec'a eke Krist onyn'n erm mamn oj'n a. ⁸Kin yec'eke Nyam Lel dad:

† 3.10 Kolos 1.16.

Eke l'uyu afr kponj em a,
l'ot sobel em esel ab n'im;
etj li cec agj sob ap.[†]

⁹Ko l'uyu afr a, in ec'iri tasi a el bogj ec'ee? Ow am yegm eke l'ikj anym l'us es n'im esr em a, ek'el wus af aja a.[†] ¹⁰Etj egj a ek'us es a, in ce l'el egj a ek'uyu afr kponj em a, yec'etj ke li fáf es l'eb wus na nimum.[†] ¹¹In anake li cec ob ap ek'it a n'oj agj, ke ow oj agj beb el Krist ec'erm esel, beb el **kokoba** ob esel, beb el Amani Mamm a ec'es omun esel, beb el pasterel oglog low yegm esel a.[†] ¹²Li cec agj amua sob ap amua, yec'etj ke wel oj agj lala a ek'el Nyam ec'a úw juma e ki kok, ke oj Krist e sos megl a imm anym ec'ab any. ¹³Nene anake ey fej si b'ow s'onj omn lele Nyam ec'Iy a ec'any uw nyam coco ab a. Etj si b'ow s'el agj ek'onj omn ek'usu etj si b'ow s'agb s'anj ese elel eke Krist anjn ab af. ¹⁴Sica si k'ow s'elm ey abu em ij. Si k'ow s'anm ese mijetj gohni eke okij e mra am onj wowl usu fej eke l'erur ab af ij. Etj si k'ow si yebm sow tutr yadj eci lef a elulm ey, ocm ecm ey usu fej ij. Agj k'ow otum irmnm ey el eci meju ab em ij. ¹⁵Etj eke si bi dad low nenyembri nyam erur em, si b'ow s'agb fej em s'imm Krist ek'el nuj a ogj. ¹⁶In em anake sos ogog ogog a fej b'inym es kikri, ke b'okr af a. Sos ngigjnel usu n'ok b'onj sos megl a nimum okr af, etj eke sos ogog nyam nyam fej bi kok in e juma ek'it a, sos megl a nimum b'agb etj b'onj lec erur em.

Krist em ec'eb ir owr

¹⁷Kin low yec'a eke m'am dad, ke neny am at'm es mi dad Es Kotoke e nin em a: ow itm eke k'aan es ese Nyam any uwm esel eke b'us el e sow tutr eke low kaka anm em a jam a. ¹⁸Tasi em a, el e nuj em onj a anj ncebn em etj sel ejn a eke Nyam b'onj agj a, -n'onym el eci kaka anm em, ajke -l'uwm ow e low kaka any etj -n'onj erm tuotuo yeji. ¹⁹-L'irmn agj em ec'eb ir a e mewl a fej, -l'ocr el sosi -l'elu es an keskes em etj -n'am kok sikpl owi fej eke b'aw el a.

²⁰Onj, ow elm nene wewrnm Krist eci any uw a! ²¹Onj, nawre tasi em irir in e l'is e low fej etj wel yegm onj low nenyembri nyam ek'anj Jesu em a. ²²Eke ow el eben a, igjn onj ec'eb ir sig a elul es. Legj ab em a, eel agj eke meju ec'ow aw iy em ke am njn. Ow sosiem, elel a eke anjnin legj ab em a, ow it eke k'igjn elul es ese mob sus em sig af, ²³ke yebr wel itjn onj nimum onj ec'erm em lel tutr em ab, ²⁴ke ese mob sus em owr eke wel bi sus af, eel agj owr. Egn owr ikj na wel kok'r ese elel eke Nyam erur ab af.[†] Low nenyembri nyam b'onj'n l'el nyim nyim lele lala ab.

[†] 4.8 Selu 68.19. [†] 4.9 l'ikj anym l'us es n'im esr em a ek'el wus af aja: odad na Grek em a wel otu eke k'itjn ejec'em dad ese: l'ikj anym l'us es n'im wus lokm kponj a. [†] 4.10 Jeremi 23.24. [†] 4.11 1 Korent 12.28; Ob Kok 2.33. [†] 4.24 Nuñ Ob 1.26-27.

²⁵Na sosisem, igriη yadiη ɔny elul es, ke ɔny em ec'egη feη dád lawl low nenyembri nyam em, anke ey feη s'el sos megl nyam ec'agη. ²⁶Eke batη erm am ebl ɔny, ki kokr sikpl; ki yebr toη legη es ew k'ɛηan ɔny ec'erm bebl a. ²⁷K'ɛgbr agη usu kaka feη es ɔny em. ²⁸Ke egη eke b'iy mil a, élul mil iy ab es; ke kók juma nenyembri nyam em in obi e sabu ab em, yec'etη ke n'ɛηη ob l'elum es abur esel abu. ²⁹Odad ηuη kaka k'áηη ɔny nenyem k'ey ɔkm; kɔ dàdr low akpal e sodad eke b'elum low abu, ke b'atr ɔny lawlel sos es ɔny el lec a, yec'etη ke sodad eke b'ow dadr a él low mamn agη eke b'ow iri a eci. ³⁰K'ɔwar Nyam ec'Abη Lala a ek'ɔη ɔny a sos es,† anke in anake Nyam oc'r ɔη ɔny ese meny ewr af a. Etη meny ewr na b'ɔη ɔny ɔnyη ɔmn eke legη nyam, Nyam b'ow sɔg ɔny nimum ɔny e sikpl ab em. ³¹Low ηuη feη ek'egη kok ɔny a, k'èbr k'ewr es ɔny ec'erm ab em. K'ùcur lokm es, k'èbal erm; ke likekr owi, wewr owi lel ów enuη feη ab óc es ɔny ec'araη. ³²Ke egη egη ákpl lawl eci, ke sɔriη ikη íy ɔny erm em gbɔη. Ke áparir low ese elel eke Nyam ap ɔny low Jesu Krist sosisem ab af.

Usuayl em ec'eb ir

5 ¹Sica eke eel ey eke Nyam b'erur a, àtar sos es kokr ese in af. ²Ke ɔny ec'eb ir a él erur em, ót Krist ec'erur ek'ɔny ey eci ke oc in e sel irmn ey sosisem, ese ob ap lel egb waw ab ek'ow eci sɔsiη mamn a† akpl Nyam sos em ab af.

³ɔny eel Nyam ec'agη lala a, ow sosisem ɔny ogη a, ów anη ek'itm eke k'anη ɔny ec'araη, ese: yɔw kaka feη ab ec'erum ab, low feη ek'áyalm egη eci kok, éruη eke η sɔny ce k'ɔny ob feη. ⁴Ow akplm yej'eke kí dadr és odad, nyamb odad lele sodad enuη ab. Kɔ ow tasi eke ki kokr a el ke dádr odad elul Nyam bia. ⁵Kin yec'ek'it eke k'uwr any: agη a eke b'erum yɔw kaka feη ab oglog bi kok low feη ek'áyalm egη a, k'ow enηm aja kakali Nyam lele Krist ab eci gbrenηbi usu yogη. Eben neny nyam ow b'ow el agη a eke b'erur eke k'ɔny ob feη el sɔny ce ec'a, anke éruη eke k'ɔny ob feη η sɔny ce a, anη ese sinyam yadiη e nuη igη af.

⁶Ke egη kaka k'irmnm ɔny meju e sodad ebl ɔfr ɔfr em. Ów amua sosisem anake Nyam ec'erm bebl a b'ow ok agη a ek'égηm eke k'elum'n ab af a. ⁷Ki kokr ese el ec'ab af! ⁸Legη ek'ec ab em a, anη ncebn em, kɔ jam aηa ek'okar af Es Kɔtɔkɔ ab a, anη usuayl em. Ow sosisem, àan es ese agη ek'el usuayl ec'ey af gɔη, ⁹anke usuayl b'ɔsu ey ek'el ów amamn kok, ów nyim nyim lel nenyembri nyam em ec'ów ab. ¹⁰Àtar sos es uwr low eke b'akpl Es Kɔtɔkɔ sos em ab any. ¹¹Ów a ek'el ncebn ec'a ssum ey amamn kaka. Ow sosisem k'ánηη ow e low em, kɔ kòkr el ec'ów a ók ɔkm. ¹²Tasi em a, ów a ek'agη amua bi kok es lɔl em a eci dad b'ɔny és. ¹³Gbekɔ low yec'eke wél elu ɔkm a, sos b'eru es usuayl em tasi; ¹⁴etη sica low yec'a ek'anη usuayl em a, b'ewl el usuayl. Na sosisem anake wél dad nine:

† 4.30 Esayi 63.10 ab. † 5.2 ɔkm Ok 29.18.

«Iñ ek'am eru memn a, ùfñm es.
 Àññ agñ ek'uw a ec'araññ igb,
 ke Krist éjn in ec'usuayl a ok'ñ af.»[†]

¹⁵Èwr erm òny ec'es an ab em. K'ìir eb nyamb em, kò ìir eb ese esewru
¹⁶eke b'uw any kok low wanci fèñ em eke Nyam b'òñ el ab af, anke seğñ
 a eke s'anñ em a akplm. ¹⁷Na sosiem k'èel anyambu, kò òkr nuñ em es
 senyn senyn irir yec'ek'el Es Kòtòkò ec'erur a.

¹⁸K'èğññ mar k'òny òny: mar eğñ kòkò bi ñuññ eğñ; kò yèbr Abñ Lala iy òny
 em gbòñ. ¹⁹Òny çfr em a, àtarir sos es selu ebl em, Nyam ej em lel ej ek'Abñ
 b'òñ òny ab ab em, èğññ kòkkm ec'ej òny ec'erm fèñ em Es Kòtòkò eci. ²⁰Òññ
 òny Es Nyam bia seğñ fèñ low fèñ eci, ey Es Kòtòkò Jesu Krist e nin em.

Eğñ eyel lel òyòw ecel ab ec'òw òm

²¹Ònyn es is òny çfr em Krist ec'elum ek'ònyn a sosiem. ²²Eğñ eyel, ònyn
 es is òny ecel eci ese lelel ek'ònyn Es Kòtòkò ec'ab af, ²³anke igñ el in e yòw
 a ec'es ew, ese lelel eke Krist el Nyamel ec'es ew ab af. Krist in obi el Nyamel
 ek'el in e sos megl a eci sòğ es. ²⁴Na sosiem ow it eke eğñ eyel k'òny es is low
 fèñ em el ecel eci, ese lelel eke Nyamel b'òny es is Krist ec'ab af.

²⁵Òyòw ecel, èrurir òny eyel ese lelel eke Krist erur Nyamel toñ ke l'oc in e
 sel a l'irmn ow ec'ab af. ²⁶L'erur eke eben a, li k'òñ Nyamel el ob ek'it eke k'el
 Nyam eci, eke l'ayal ow mij em lel odad ebl em ab a,[†] ²⁷anke l'erur eke li k'elu
 Nyamel òkm in obi in obi ec'any af, ow e sakpl a fèñ em, ow él ob lala ek'ob
 kaka itam em, ewm duòduò ke ònym abr enym kaka fèñ. ²⁸Nene anake ow it
 ek'òyòw ecel k'erur el eyel ese lelel eke -li b'erur el obi e sos megl ab af a. Eğñ
 yec'eke b'erur in e yòw a, b'erur in obi in obi. ²⁹Tasi em a, leğñ kaka eğñ ífñm
 in obi e sos megl a, kò ob ij li b'òñ ow, li kok ow e lís e low fèñ seğñ fèñ sej em,
 es'lelel eke Krist bi kok Nyamel ec'ab af, ³⁰anke ow el in e sos megl ek'ey fèñ
 s'anñ em. ³¹Nyam Lel em a, wel b'awl eke: *Na sosiem anake igñ b'ow ñğbòñ es
 lele lis ab ec'akñ, ke l'òkr af in e yòw ab ab -l'el sos megl nyam a.*[†] ³²Low na eke
 lól es a agb kòkò etñ em, m'am dad òny ek'ow el Krist lelel Nyamel ab e low.
³³Gbekò ow el low ek'òny yeji òn òny es: ke yòw ec fèñ èrur in e yòw ese in obi
 af, ke igñ ey fèñ yeji èlum in ec'igñ a.

Ey lel el ec'agñ eke ew el ab ab

6 ¹Ey, èlumn òny ec'agñ ek'ew òny a ese lelel eke Es Kòtòkò erur ab
 af; na òny e low eke ki kokr. ²Èlum asñ lel esñ ab anake el ol ab em

[†] **5.14** low yec'a ek'anñ usuayl em a, b'ewl el usuayl: odad na Grèk em a wel çtu eke k'itññ
 ejec'em dad ese: usuayl anake b'èlu low fèñ òkm tasi a. Etñ «Iñ ek'am eru memn a... ok'ñ af.»
 Ow el odad eke lel kòk es a dad ke wel uwm yòğñ ek'ow anñ am ow ab any, oglog ke ow
 él nawrè ub esel eci selu sig nyam. Esayi 26.19; 51.17; 52.1; 60.1. [†] **5.26** Bèbmñ Tit 2.14;
 3.5. [†] **5.31** Nuñ Òb 2.24.

e krekrē eke Nyam ɔη agη ke low ɛwar anη af a. ³Eηη kin low ɛwar a: *yec'etη ke άηη sos em iηη em ke ij usu wus af aηa.*[†]

⁴Ey esel, k'ɔηη ɔny ec'ey a k'ony erm bebl. Kɔ gbàgbal el, yègmn el low ke ɔmn el ów ese elel eke Es Kɔtɔkɔ erur ab af.

Madu lel el ec'agη ek'ony m el ab a

⁵Madu, èlumn ɔny e wus af aηa ec'es ɛw esel a, muru em, elum em lel erm nyam em ab ese elel eke b'elumn Krist ab af. ⁶Ow elm eke -li b'ɛw ɔny nyamn af a ce, kí kokmn el e lís e low mɛwl em, yec'etη ke -l'aw ɔny, kɔ èlumn ese Krist eci madu eke bi kok erm nyam em juma feη eke Nyam b'erur ab af. ⁷Ɛ! Erm frɔɔ em ki kokr ɔny ec'es ɛw esel a eci juma, ese eben Es Kɔtɔkɔ eci juma ɔny am kokr af, kɔ ke ow k'él m ese agη ec'af. ⁸Sica yec'eke k'okan a el: ke él adu oglog lewi, low nimamn a eke kok a ec'ob ap a eke k'ebm'η a, Es Kɔtɔkɔ b'ow ɔη.

⁹ɔny es ɛw esel ek'ony m madu ab a, ɔny n es an neny nyam a ɔny eci madu a e lís; ɔny k'ɔrɔr el abr. Sica ɔkan ek'ony lel ɔny e madu ab ab, Es Ɛw Es nyam ce ɔny n, in eke n'anη afr ke l'ijm ηgopre low eke li bi kok n'ɔη in ec'agη ab em a.

Ar ogη e mob eke Nyam ɔη ey

¹⁰Sica uwar em ec'eke m'am dad a el, ke ébr lec Es Kɔtɔkɔ ab ec'af okr em, in ec'abusu ligbel ab em. ¹¹Èwr Nyam ec'ar ogη e mob a feη eke ɔη ɔny a sos, yec'etη ke ɔtur akmn agn eci meju a feη es, ¹²aηke ow elm agη eke si b'ekn any af ab ab si k'ow s'ogη m ar a, kɔ ow el mob feη ek'ony lec eηη ke ɔny es ɛw lel abusu ab a. Ey ec'ar ogη a b'ow el lec feη ek'el ncebn em ec'ab ab, lele abη eηη ek'ony abusu ke anη lef em ab ab. ¹³Ow sosiem a, èwr Nyam ec'ar mob feη sos, yec'etη ke wanci ηηη feη af, ɔtur inymn es kikri ifnu ec'any af, ke b'ogη ar a ba ow b'uwr a, ke emeny inymn es lec ab.

¹⁴Kin elel eke ki bebmn sos ar ogη a eci: ke low nenyembri nyam áηη ese ɔny eci meb er em eke k'egη af, ke es an nyim nyim él ɔny ec'ar mob sus em eke k'ocr ɛwr er af; ¹⁵ke ɔny eci gbragbra kok erm es ey ec'Amani Mamn ɔb em a, él ɔny eci ɔkrukɔ eke k'anη ɔny akr em. ¹⁶Ke ɔny ec'omn a áηη ese ɔny ec'erkpo af, élum ɔny abu irmnin agη low ηηη es eci sibin a, ek'al b'anη neny af ke b'owl im igη ob ab es. ¹⁷Òcr sel eηη áηη ese ɔny eci kpokpo tufe af, ke Nyam odad áηη ese ɔny eci lab any yony ek'Abη Lala ɔη ɔny af.[†] ¹⁸Ów amua feη ibrmn Nyam, Nyam ηɔηη em. Ɛe, ηɔηan Nyam low feη em Abη ec'abu elum em. Ke low na nηη af, any ók ɔny es ke áηη cecē kok em. ηɔηan Nyam in ec'agη lala a feη yej'eci; ¹⁹em

[†] 6.2-3 Ɔkm Ok 20.12; Ol Ɔkn 5.16. † 6.14-17 Akr 14; èkn Esayi 11.5; 59.17; akr 15: Esayi 52.7; akr 16: *agn low ηηη es*: Matie 6.13; Jan 17.15; akr 17: Esayi 59.17; 49.2.

yeji ηḡḡan Nyam em eci, yec'etη ke Nyam él'u'm in ec'odad ebl a nenym, ke m'óny lokm susu mi dad low a eke lɔl es Amani Mamn ab em a. ²⁰Eke m'anη sobel em yeji, m'el Amani Mamn a eci lebl elu es. Ow sosiem ηḡḡan Nyam ke m'óny lokm susu mi dad es'elet ek'ow it ab af.

Esηn es abal el

²¹M'erur ek'óny yeji k'uwr em e lís e low any, ke úwr low yec'eke m'am kok a yej'any. Tisik[†] ek'el egη lisijim lel egη lawl mamn ab, ke am kok Es Kɔtɔkɔ e juma cece em a, b'ow ɔη ɔny amani a feη. ²²M'am erm'n l'ow ce eke li ki dad ɔny ey e lís e low, ke l'átr ɔny sos es.

²³Ke Nyam lel ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ab óη agη lisijimel a feη erm es ey, erur lel ɔmn ab! ²⁴Ke Nyam ec'ɔwrɔ a ánη agη a feη eke b'erur ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ab ab, erur a ek'onym itηn ab em.

[†] 6.21 *Tisik*: Ob Kok 20.4; Kolɔs 4.7; 2 Timote 4.12; Tit 3.12.